

15. GAIA. ENDOKARDIOKO GAIXOTASUNAK

ENDOKARDITISA

Endokardioaren gaixotasunetan endotelioa eta balbulak afektatzen dira.

Etiologia

Gehienak bakterianoak dira, Streptococcus-ak (%50-80) eragindakoak.

Azken 20 urteetan asko gutxitu dira, antibiotikoak direla eta.

Sailkapena

- Subakutua: *Streptococcus Viridans*
- Akutua: *Staphilococcus*
- Drogazaleen artean: *Candida*

Fisiopatologia

- Balbula osasuntsuetan gerta daiteke, baina gehienetan balbula patologikoetan agertzen dira arazoak: sukar erreumatikoa pasatu eta gero edota protesi balbularretan.
- Mekanismo zuzena: adibidez kateter batez egindako lesioa
- Bakteriemia: azaletik, ahotik edo gernu infekziotik odolera heltzen dira (bakteriemia), ondorioz bihotzera heltzen da, endokardioa kolonizatuz.
- Endotelio edo balbuletan plaketa eta fibrinez osatutako tronboak sortzen dira, nola?
 - Endotelioaren lesioa + fibrina eta plaketak metatu
 - Immunokonplexuak/ CID/ neoplasiak. . .

- Gain-infekzioa egongo da, ondorioz begetazioak sortuko direlarik:
 - Balbulen suntsiketa → sintoma kardiakoak
 - Enbolismoak:
 - Eskualdean : birikietara joango dira.
 - Ezkerraldean: sistemikoak: garunean, gorputz adarretan, giltzurrunak.
 - Bakteriemia iraunkorra

Sintomak

- Sistemikoa: sukarra, ondoeza, pisua galtzea, hotzikarak...
- Kardiakoak: soploak.
- Enbolismoen sintomak:
 - Tokiaren arabera: garunean, biriketan...
 - Azalean:
 - Atzazal-azpiko ezpal odoljarioak (hemorragias en astilla subungueales)
 - Osler-en noduluak: hatzamar puntetan, esku-ahurrean.
 - Janeway-ren lesioak: esku-ahurrean, oinazpian, makulopapularrak, hemorragikoak
 - Petekiak
 - Erretinan Roth-en orbanak

Diagnostikoa

- Azterketa fisikoa: sukarra, hotzikarak, soploak..
- Odol analisiak:
 - Hematimetria: balbula txarto dagoenez, odola hortik pasatzean hematiek apurtzen dira, hau dela eta anemia egongo da.
 - Globuluen jalkitze-abiadura (VSG): altua izango da.

- Hemokultiboak: infekzioa eragiten duen eragilea aurkitzeko.
- Ig: immunokonplexuak dagoenean eskatzen da.
- ECG
- Rx eta ECO

Tratamendua

- Antibiotikoak
- Prebentzioa: antibiotikoen profilaxia prozesu inbasiboetan: kateterismoetan adibidez

SUKAR ERREUMATIKOA

Herri aurreratuetan sukar erreumatikoaren intzidentzia nabarmen jaitsi izan arren, Hirugarren Munduan osasun-arazo larria da oraindik ere.

Hanturazko gaixotasuna da; oinarri immunologikoa du.

Amigdaletan A taldeko Streptococo β - hemolitikoak eragindako infekzioa jasan eta gero azal daiteke, eta bihotzaz gain, artikulazioak, larruazala eta nerbio-sistema zentrala asalda daitezke.

Baina infektatzen direnetatik %3ak bakarrik garatzen du sukar erreumatikoa, beraz beste faktore pertsonalak ere egon behar dira.

Etiología

Hantura sortzen duen mekanismo patogeniko zehatza ez da ondo ezagutzen, baina hiru gertakari proposatu izan dira:

1. Estreptokokoaren produktu batzuek (S eta O estreptolisinek) eragindako zuzeneko efektu toxikoa
2. III. motako immunokonplexuen bidezko erreakzioa
3. Mimetismo antigenikoak (erreaktibotasun gurutzatua) sortutako gertakari autoimmunea

Mimetismo antigenikoak (erreaktibotasun gurutzatua) sortutako gertakari autoimmunea; hau da, estreptokokoaren antigenoren bat gizakiaren antigenoren baten oso antzekoa izatea. Horren ondorioz, estreptokokoaren kontra bideratutako erantzun immunologikoak antigeno hori azaltzen duten ehunei erasoko lieke, gehien onartzen den teoriaren arabera.

Nolanahi ere, estreptokokoaren kontrako antigorputzen kontzentrazio plasmatico handiak daude sukar erreumatikoaren fase akutuan, eta badirudi antigorputza horien kopuruak erlazio zuzena duela gaixotasuna agertzearekin.

Fisiopatologia

- Faringitis → latentzia → afektazio sistemikoa: artikulazioak, bihotza (balbulak), NSZ eta azala eragiten du.
- Baina toki hauetan ez da bakteriorik aurkitu, erreakzio bat da, horregatik ez da inkubazio aldia.

Sintomak

Bihotzean:

- Bihotzari dagokionez, sukar erreumatikoak hiru geruzak asaldaten ditu: perikardioa, miokardioa eta endokardioa. Hasiera batean, adierazpen klinikoak eragiten ditu “karditis” horrek, baina iragankorrak eta ondorio larriak gabekoak izaten dira; endokardioaren hantura sendatzean eta orbaintzean, ordea, balben eta tendoi-korden arteko fusioak gertatuko dira, eta horrek balbulen mugikortasuna murriztuko du epe luzera → *balbulen gaixotasun erreumatiko*
- Perikardioan: perikarditisa agertzen da.
- Miokardioan: Aschoff-en noduluak afektatzen dira.
- Lesio endokardikoa: balbula mitrala (%85) asaldaten du sarrien sukar erreumatikoak, eta hurrena balbula aortikoa (%40). Trikuspidea oso gutxitan eta birika-balbularen gaixotasun erreumatikoa oso arraroa da

Manifestazio extrakardiakoak

- Sukarra
- Artritis (goiz)
- Azalean: eritema marginatua: gorputzadar eta gorputzean
- Azal-azpiko noduluak
- Neurologikoak: "corea"

Diagnostikoa

- Faringeko kultiboak
- Antigorputz seriatuak (Ag): mailak nolakoak diren ikusteko. Infekzioa dagoenean maila gero eta altuagoak egongo dira.
- Antiestreptolisinak (ASLO): estreptococo A hiltzeko gure gorputza ekoizten duen lisina da.
- VSG ↑.
- Rx: artikulazioak inflamaturak ikusten dira.
- ECG : kardiopatia dagoenean anomaliak ikusten dira, bestela normala da.
- ECO: balbulak txarto badaude ikusten dira.

Tratamendua

- Atsedena
- AINE: aspirina
- Antibiotikoak: Penicilina eta Eritromicina